

Η ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗΣ (Σεπτέμβριος 2009)

Συγγραφέας: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΡΑΒΕΛΛΑΣ

Το περιοδικό «New Scientist» δημοσίευσε πρόσφατα έναν εικονικό χάρτη της Γης, όπου αποτυπώνεται ένα μελλοντικό σενάριο αύξησης της παγκόσμιας θερμοκρασίας κατά 4 βαθμούς Κελσίου. Το σενάριο δείχνει με σαφήνεια ότι η περιοχή της Νότιας Ευρώπης θα μετατραπεί σε έρημο, όπου οι συνθήκες διαβίωσης θα είναι αφόρητες. Δυστυχώς, το σενάριο αυτό δεν είναι προϊόν επιστημονικής φαντασίας- οι επιστήμονες της Διακυβερνητικής Επιτροπής του ΟΗΕ για την κλιματική αλλαγή έχουν ήδη αποφανθεί ότι η αύξηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας θα κυμανθεί από 2 βαθμούς ως 6,4 βαθμούς Κελσίου ως το τέλος του αιώνα.

Μόλις πριν από λίγες ημέρες, το WWF Ελλάς, σε συνεργασία με το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, ανακοίνωσε την έκθεση «Το αύριο της Ελλάδας», όπου περιέχονται προβλέψεις, βάσει επιστημονικών μοντέλων, για την αλλαγή των κλιματικών συνθηκών στην Ελλάδα την περίοδο 2020-2050. Το κύριο συμπέρασμα της έκθεσης μπορεί να αποδοθεί με λίγες λέξεις: ανυπόφορες πόλεις, τουριστικοί προορισμοί με καύσωνες, δύσκολες ημέρες για τη γεωργία, εθνικοί δρυμοί σε κίνδυνο.

Παρ' ότι η μικρή μας χώρα δεν ανήκει στους μεγάλους ρυπαντές του πλανήτη, η αλλαγή του κλίματος, όπως όλα δείχνουν, θα μας χτυπήσει «ασύμμετρα» δυνατά. Οφείλουμε λοιπόν, αφενός να προσαρμοστούμε στη νέα αυτή πραγματικότητα και αφετέρου να αναλάβουμε διεθνείς πρωτοβουλίες ώστε να συμβάλλουμε στην αποτροπή των χειρότερων επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος. Απαιτείται λοιπόν η επίδειξη φιλοδοξίας εκ μέρους της χώρας μας στις διεθνείς διαπραγματεύσεις, ώστε στην Κοπεγχάγη, τον Δεκέμβριο του 2009, να γίνει εφικτή η επίτευξη μιας ουσιαστικής συμφωνίας για το κλίμα. Τι σημαίνει όμως η αποτροπή των χειρότερων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και ποια θα πρέπει να είναι η συμφωνία που θα το καταφέρει;

Ο περιορισμός της αύξησης της παγκόσμιας θερμοκρασίας κάτω από τους 2 βαθμούς Κελσίου έχει αναγνωριστεί από το σύνολο της επιστημονικής κοινότητας, αλλά και από τα κράτη-μέλη του ΟΗΕ, ως απαραίτητη προϋπόθεση για να αποφύγουμε τις χειρότερες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Για να επιτευχθεί αυτό, οι παγκόσμιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου πρέπει να μειωθούν κατά τουλάχιστον 80% ως το 2050, σε σχέση με τα επίπεδα του έτους βάσης 1990. Σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, οι οικονομικά αναπτυγμένες χώρες πρέπει να προβούν σε μείωση των εκπομπών τους κατά 40% ως το 2020, σε σχέση με το έτος βάσης 1990. Αυτοί οι στόχοι πρέπει να αποτελέσουν το βασικό περιεχόμενο της νέας συμφωνίας για το κλίμα στην Κοπεγχάγη. Οτιδήποτε λιγότερο θα αυξήσει υπέρμετρα το ρίσκο της καταστροφικής έκθεσης των ανθρώπων και των οικοσυστημάτων σε μη αναστρέψιμες αλλαγές του κλίματος. Ήλλα βασικά στοιχεία που θα πιστοποιήσουν την ύπαρξη ή μη μιας καλής συμφωνίας είναι η νομική κατοχύρωση των δεσμεύσεων και η θέσπιση ενός μηχανισμού συμμόρφωσης, η επιβολή στόχων μείωσης των εκπομπών στην αεροπορία και στη ναυσιπλοΐα, η δέσμευση για παροχή τουλάχιστον 160 δις. δολαρίων ετησίως από τις αναπτυγμένες χώρες προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, και ο ορισμός στόχου για την παύση της αποψίλωσης των δασών, ιδίως στους τροπικούς.

Είναι δύσκολο σήμερα να γίνει ασφαλής πρόβλεψη για το αποτέλεσμα της Κοπεγχάγης. Τα επιστημονικά δεδομένα είναι σαφή, τα μέτρα που απαιτούνται είναι λίγο-πολύ γνωστά. Αυτό που δεν είναι δεδομένο, αλλά είναι το απόλυτο ζητούμενο, είναι η παγκόσμια πολιτική βούληση για ουσιαστική δέσμευση. Υπό αυτή την έννοια, στην Κοπεγχάγη δοκιμάζεται η βούληση των ηγετών του κόσμου να αντιληφθούν το κρίσιμο διακύβευμα και να σταθούν αντάξιοι των περιστάσεων. Εννοείται ότι αυτό ισχύει και για τον πρωθυπουργό της χώρας μας που θα προκύψει από τις εκλογές της 4ης Οκτωβρίου.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ», 27 Σεπτεμβρίου 2009, σ. Α26.